

Z A K O N

O SEDIŠTIMA I PODRUČJIMA SUDOVA I JAVNIH TUŽILAŠTAVA

I. PREDMET ZAKONA

Član 1.

Ovim zakonom osnivaju se prekršajni, osnovni, viši, privredni i apelacioni sudovi, određuju njihova sedišta i područja na kojima vrše nadležnost i određuju odeljenja Prekršajnog apelacionog i Upravnog suda i područja na kojima vrše nadležnost.

Ovim zakonom osnivaju se i osnovna, viša i apelaciona javna tužilaštva i određuju njihova sedišta i područja.

II. SUDOVI

1. Prekršajni sudovi

Član 2.

Prekršajni sudovi jesu:

- 1) Prekršajni sud u Aranđelovcu za teritoriju opština Aranđelovac i Topola, sa odeljenjem suda u Topoli,
- 2) Prekršajni sud u Bačkoj Palanci, za teritoriju opština Bač, Bačka Palanka i Bački Petrovac, sa odeljenjem suda u Baču i Bačkom Petrovcu,
- 3) Prekršajni sud u Beogradu, za teritoriju gradskih opština Barajevo, Voždovac, Vračar, Grocka, Zvezdara, Zemun, Novi Beograd, Palilula, Rakovica, Savski venac, Stari grad, Surčin i Čukarica, sa odeljenjima suda u Barajevu i Grockoj,
- 4) Prekršajni sud u Bečeju, za teritoriju opština Bečej, Žabalj, Srbobran i Temerin, sa odeljenjima suda u Žablju, Srbobranu i Temerinu,
- 5) Prekršajni sud u Valjevu, za teritoriju opština Lajkovac, Ljig, Mionica, Osečina i Ub i za grad Valjevo, sa odeljenjima suda u Lajkovcu, Ljigu, Mionici, Osečini i Ubu,
- 6) Prekršajni sud u Vranju, za teritoriju opština Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Surdulica i Trgovište i za grad Vranje, sa odeljenjima suda u Bujanovcu, Vladičinom Hanu i Surdulici,
- 7) Prekršajni sud u Vršcu, za teritoriju opština Bela Crkva, Vršac i Plandište, sa odeljenjima suda u Beloj Crkvi i Plandištu,
- 8) Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu, za teritoriju opštine Gornji Milanovac,
- 9) Prekršajni sud u Zaječaru, za teritoriju opština Boljevac, Bor, Knjaževac i Sokobanja i za grad Zaječar, sa odeljenjima suda u Boljevcu, Boru, Knjaževcu i Sokobanji,
- 10) Prekršajni sud u Zrenjaninu, za teritoriju opština Žitište, Novi Bečej i Sečanj i za grad Zrenjanin, sa odeljenjima suda u Žitištu, Novom Bečeju i Sečnju,

- 11) Prekršajni sud u Jagodini, za teritoriju opština Despotovac, Rekovac, Svilajnac i Ćuprija i za grad Jagodinu, sa odeljenjima suda u Despotovcu, Svilajncu i Ćupriji,
- 12) Prekršajni sud u Kikindi, za teritoriju opština Kikinda, Nova Crnja i Novi Kneževac, sa odeljenjima suda u Novoj Crnji i Novom Kneževcu,
- 13) Prekršajni sud u Kragujevcu, za teritoriju opština Batočina, Knić, Lapovo i Rača i za grad Kragujevac, sa odeljenjima suda u Batočini, Kniću i Rači,
- 14) Prekršajni sud u Kraljevu, za teritoriju opštine Vrnjačka Banja i za grad Kraljevo, sa odeljenjima suda u Vrnjačkoj Banji,
- 15) Prekršajni sud u Kruševcu, za teritoriju opština Aleksandrovac, Brus, Varvarin i Čičevac i za grad Kruševac, sa odeljenjima suda u Aleksandrovcu, Brusu, Varvarinu i Čičevcu,
- 16) Prekršajni sud u Lazarevcu, za teritoriju gradske opštine Lazarevac,
- 17) Prekršajni sud u Leskovcu, za teritoriju opština Bojnik, Vlasotince, Lebane, Medveđa i Crna Trava i za grad Leskovac, sa odeljenjima suda u Bojniku, Vlasotincu, Lebanu i Medveđi,
- 18) Prekršajni sud u Loznici, za teritoriju opština Krupanj, Ljubovija i Mali Zvornik i za grad Loznicu, sa odeljenjima suda u Krupnju, Ljuboviji i Malom Zvorniku,
- 19) Prekršajni sud u Mladenovcu, za teritoriju gradskih opština Mladenovac i Sopot, sa odeljenjem suda u Sopotu,
- 20) Prekršajni sud u Negotinu, za teritoriju opština Kladovo, Majdanpek i Negotin, sa odeljenjima suda u Kladovu i Majdanpeku,
- 21) Prekršajni sud u Nišu, za teritoriju opština Aleksinac, Gadžin Han, Doljevac, Žitorađa, Merošina, Ražanj i Svrljig i za grad Niš, sa odeljenjima suda u Aleksincu, Doljevcu, Žitorađi, Merošini, Ražnju i Svrljigu,
- 22) Prekršajni sud u Novom Pazaru, za teritoriju opštine Tutin i za grad Novi Pazar, sa odeljenjem suda u Tutinu,
- 23) Prekršajni sud u Novom Sadu, za teritoriju opština Beočin, Vrbas, Sremski Karlovci i Titel i za grad Novi Sad, sa odeljenjima suda u Beočinu, Vrbasu i Titelu,
- 24) Prekršajni sud u Obrenovcu, za teritoriju gradske opštine Obrenovac,
- 25) Prekršajni sud u Pančevu, za teritoriju opština Alibunar, Kovačica, Kovin i Opovo i za grad Pančevo, sa odeljenjima suda u Alibunaru, Kovačici, Kovinu i Opovu,
- 26) Prekršajni sud u Paraćinu, za teritoriju opštine Paraćin,
- 27) Prekršajni sud u Pirotu, za teritoriju opština Babušnica, Bela Palanka, Dimitrovgrad i Piroć, sa odeljenjima suda u Beloj Palanci i Dimitrovgradu,
- 28) Prekršajni sud u Požarevcu, za teritoriju opština Veliko Gradište, Golubac, Žabari, Žagubica, Kučevo, Malo Crniće i Petrovac na Mlavi i za grad Požarevac, sa odeljenjima suda u Velikom Gradištu, Golupcu, Žabarima, Žagubici, Kučevu, Malom Crniću i Petrovcu na Mlavi,
- 29) Prekršajni sud u Požegi, za teritoriju opština Arilje, Ivanjica, Kosjerić i Požega, sa odeljenjima suda u Arilju, Ivanjici i Kosjeriću,
- 30) Prekršajni sud u Preševu, za teritoriju opštine Preševo,

- 31) Prekršajni sud u Prijepolju, za teritoriju opština Nova Varoš, Priboj i Prijepolje, sa odeljenjima suda u Novoj Varoši i Priboju,
- 32) Prekršajni sud u Prokuplju, za teritoriju opština Blace, Kuršumlija i Prokuplje, sa odeljenjima suda u Blacu i Kuršumliji,
- 33) Prekršajni sud u Raški, za teritoriju opštine Raška,
- 34) Prekršajni sud u Rumi, za teritoriju opština Inđija, Irig, Pećinci, Ruma i Stara Pazova, sa odeljenjima suda u Inđiji, Irigu, Pećincima i Staroj Pazovi,
- 35) Prekršajni sud u Senti, za teritoriju opština Ada, Kanjiža, Senta i Čoka, sa odeljenjima suda u Adi, Kanjiži i Čoki,
- 36) Prekršajni sud u Sjenici, za teritoriju opštine Sjenica,
- 37) Prekršajni sud u Smederevu, za teritoriju opština Velika Plana i Smederevska Palanka i za grad Smederevo, sa odeljenjima suda u Velikoj Plani i Smederevskoj Palanci,
- 38) Prekršajni sud u Somboru, za teritoriju opština Apatin, Kula i Odžaci i za grad Sombor, sa odeljenjima suda u Apatinu, Kuli i Odžacima,
- 39) Prekršajni sud u Sremskoj Mitrovici, za teritoriju opštine Šid i za grad Sremsku Mitrovicu, sa odeljenjem suda u Šidu,
- 40) Prekršajni sud u Subotici, za teritoriju opština Bačka Topola i Mali Idoš i za grad Suboticu, sa odeljenjima suda u Bačkoj Topoli i Malom Idošu,
- 41) Prekršajni sud u Trsteniku, za teritoriju opštine Trstenik,
- 42) Prekršajni sud u Užicu, za teritoriju opština Bajina Bašta i Čajetina i za grad Užice, sa odeljenjima suda u Bajinoj Bašti i Čajetini,
- 43) Prekršajni sud u Čačku, za teritoriju opštine Lučani i za grad Čačak, sa odeljenjem suda u Guči, za teritoriju opštine Lučani,
- 44) Prekršajni sud u Šapcu, za teritoriju opština Bogatić, Vladimirci i Koceljeva i za grad Šabac, sa odeljenjima suda u Bogatiću, Vladimircima i Koceljevi.

2. Osnovni sudovi

Član 3.

Osnovni sudovi jesu:

- 1) Osnovni sud u Aleksincu, za teritoriju opština Aleksinac, Ražanj i Sokobanja, sa sudskom jedinicom u Sokobanji,
- 2) Osnovni sud u Aranđelovcu, za teritoriju opština Aranđelovac i Topola, sa sudskom jedinicom u Topoli,
- 3) Osnovni sud u Bačkoj Palanci, za teritoriju opština Bač i Bačka Palanka,
- 4) Prvi osnovni sud u Beogradu, za teritoriju gradskih opština Vračar, Zvezdara, Palilula, Savski venac i Stari grad,
- 5) Drugi osnovni sud u Beogradu, za teritoriju gradskih opština Voždovac, Grocka, Rakovica i Čukarica,
- 6) Treći osnovni sud u Beogradu, za teritoriju gradskih opština Zemun, Novi Beograd i Surčin,
- 7) Osnovni sud u Bečeju, za teritoriju opština Bečej i Novi Bečej, sa sudskom jedinicom u Novom Bečeju,

- 8) Osnovni sud u Boru, za teritoriju opštine Bor,
- 9) Osnovni sud u Brusu, za teritoriju opština Aleksandrovac i Brus, sa sudskom jedinicom u Aleksandrovcu,
- 10) Osnovni sud u Bujanovcu, za teritoriju opština Bujanovac i Preševo,
- 11) Osnovni sud u Valjevu, za teritoriju opštine Osečina i za grad Valjevo,
- 12) Osnovni sud u Velikoj Plani, za teritoriju opština Velika Plana i Smederevska Palanka, sa sudskom jedinicom u Smederevskoj Palanci,
- 13) Osnovni sud u Velikom Gradištu, za teritoriju opština Veliko Gradište i Golubac,
- 14) Osnovni sud u Vranju, za teritoriju opštine Trgovište i za grad Vranje,
- 15) Osnovni sud u Vrbasu, za teritoriju opština Vrbas, Kula i Srbobran, sa sudskom jedinicom u Kuli,
- 16) Osnovni sud u Vršcu, za teritoriju opština Bela Crkva, Vršac i Plandište, sa sudskom jedinicom u Beloj Crkvi,
- 17) Osnovni sud u Gornjem Milanovcu, za teritoriju opštine Gornji Milanovac,
- 18) Osnovni sud u Despotovcu, za teritoriju opština Despotovac i Svilajnac, sa sudskom jedinicom u Svilajncu,
- 19) Osnovni sud u Dimitrovgradu, za teritoriju opštine Dimitrovgrad,
- 20) Osnovni sud u Zaječaru, za teritoriju opštine Boljevac i za grad Zaječar,
- 21) Osnovni sud u Zrenjaninu, za teritoriju opština Žitište i Sečanj i za grad Zrenjanin,
- 22) Osnovni sud u Ivanjici, za teritoriju opština Ivanjica i Lučani,
- 23) Osnovni sud u Jagodini, za teritoriju opštine Rekovac i za grad Jagodinu,
- 24) Osnovni sud u Kikindi, za teritoriju opština Kikinda, Nova Crnja, Novi Kneževac i Čoka, sa sudskom jedinicom u Novom Kneževcu,
- 25) Osnovni sud u Knjaževcu, za teritoriju opštine Knjaževac,
- 26) Osnovni sud u Kragujevcu, za teritoriju opština Batočina, Knić, Lapovo, Rača i za grad Kragujevac,
- 27) Osnovni sud u Kraljevu, za teritoriju opštine Vrnjačka Banja i za grad Kraljevo, sa sudskom jedinicom u Vrnjačkoj Banji,
- 28) Osnovni sud u Kruševcu, za teritoriju opština Varvarin i Čićevac i za grad Kruševac,
- 29) Osnovni sud u Kuršumliji, za teritoriju opština Blace i Kuršumlija,
- 30) Osnovni sud u Lazarevcu, za teritoriju gradske opštine Lazarevac,
- 31) Osnovni sud u Lebanu, za teritoriju opština Bojnik, Lebane i Medveđa,
- 32) Osnovni sud u Leskovcu, za teritoriju opština Vlasotince i Crna Trava i za grad Leskovac, sa sudskom jedinicom u Vlasotincu,
- 33) Osnovni sud u Loznici, za teritoriju opština Krupanj, Ljubovija i Mali Zvornik i za grad Loznicu, sa sudskom jedinicom u Ljuboviji,
- 34) Osnovni sud u Majdanpeku, za teritoriju opštine Majdanpek,
- 35) Osnovni sud u Mionici, za teritoriju opština Ljig i Mionica,

36) Osnovni sud u Mladenovcu, za teritoriju gradskih opština Barajevo, Mladenovac i Sopot, sa sudskom jedinicom u Sopotu,

37) Osnovni sud u Negotinu, za teritoriju opština Kladovo i Negotin, sa sudskom jedinicom u Kladovu,

38) Osnovni sud u Nišu, za teritoriju opština Gadžin Han, Doljevac i Svrlijig i za grad Niš,

39) Osnovni sud u Novom Pazaru, za teritoriju opštine Tutin i za grad Novi Pazar, sa sudskom jedinicom u Tutinu,

40) Osnovni sud u Novom Sadu, za teritoriju opština Bački Petrovac, Beočin, Žabalj, Sremski Karlovci, Temerin i Titel i za grad Novi Sad,

41) Osnovni sud u Obrenovcu, za teritoriju gradske opštine Obrenovac,

42) Osnovni sud u Pančevu, za teritoriju opština Alibunar, Kovačica, i Opovo i za grad Pančevo,

43) Osnovni sud u Paraćinu, za teritoriju opština Paraćin i Ćuprija,

44) Osnovni sud u Petrovcu na Mlavi, za teritoriju opština Žagubica i Petrovac na Mlavi, sa sudskom jedinicom u Žagubici,

45) Osnovni sud u Pirotu, za teritoriju opština Babušnica, Bela Palanka i Piroto,

46) Osnovni sud u Požarevcu, za teritoriju opština Žabari, Kučevo i Malo Crniće i za grad Požarevac, sa sudskom jedinicom u Kučevu,

47) Osnovni sud u Požegi, za teritoriju opština Arilje, Kosjerić i Požega,

48) Osnovni sud u Priboju, za teritoriju opštine Priboj,

49) Osnovni sud u Prijepolju, za teritoriju opština Nova Varoš i Prijepolje,

50) Osnovni sud u Prokuplju, za teritoriju opština Žitorađa, Merošina i Prokuplje,

51) Osnovni sud u Raškoj, za teritoriju opštine Raška,

52) Osnovni sud u Rumi, za teritoriju opštine Irig, Pećinci i Ruma,

53) Osnovni sud u Senti, za teritoriju opština Ada, Kanjiža i Senta,

54) Osnovni sud u Sjenici, za teritoriju opštine Sjenica,

55) Osnovni sud u Smederevu, za teritoriju opštine Kovin i za grad Smedereva, sa sudskom jedinicom u Kovinu,

56) Osnovni sud u Somboru, za teritoriju opština Apatin i Odžaci i za grad Sombor,

57) Osnovni sud u Sremskoj Mitrovici, za teritoriju grada Sremske Mitrovice,

58) Osnovni sud u Staroj Pazovi, za teritoriju opština Inđija i Stara Pazova, sa sudskom jedinicom u Inđiji,

59) Osnovni sud u Subotici, za teritoriju opština Bačka Topola i Mali Iđoš i za grad Suboticu, sa sudskom jedinicom u Bačkoj Topoli,

60) Osnovni sud u Surdulici, za teritoriju opština Bosilegrad, Vladičin Han i Surdulica, sa sudskim jedinicama u Bosilegradu i Vladičinom Hanu,

61) Osnovni sud u Trsteniku, za teritoriju opštine Trestenik,

62) Osnovni sud u Ubu, za teritoriju opština Lajkovac i Ub,

63) Osnovni sud u Užicu, za teritoriju opština Bajina Bašta i Čajetina i za grad Užice, sa sudskom jedinicom u Bajinoj Bašti,

64) Osnovni sud u Čačku, za teritoriju grada Čačka,

65) Osnovni sud u Šapcu, za teritoriju opština Bogatić, Vladimirci i Koceljeva i za grad Šabac,

66) Osnovni sud u Šidu, za teritoriju opštine Šid.

Prvi osnovni sud u Beogradu nadležan je za međunarodnu pravnu pomoć za područja Prvog, Drugog i Trećeg osnovnog suda u Beogradu.

3. Viši sudovi

Član 4.

Viši sudovi jesu:

1) Viši sud u Beogradu, za područje Prvog, Drugog i Trećeg osnovnog suda u Beogradu, Osnovnog suda u Lazarevcu, Osnovnog suda u Mladenovcu i Osnovnog suda u Obrenovcu,

2) Viši sud u Valjevu, za područje Osnovnog suda u Valjevu, Osnovnog suda u Mionici i Osnovnog suda u Ubu,

3) Viši sud u Vranju, za područje Osnovnog suda u Bujanovcu, Osnovnog suda u Vranju i Osnovnog suda u Surdulici,

4) Viši sud u Zaječaru, za područje Osnovnog suda u Boru, Osnovnog suda u Zaječaru i Osnovnog suda u Knjaževcu,

5) Viši sud u Zrenjaninu, za područje Osnovnog suda u Bečeju, Osnovnog suda u Zrenjaninu i Osnovnog suda u Kikindi,

6) Viši sud u Jagodini, za područje Osnovnog suda u Despotovcu, Osnovnog suda u Jagodini i Osnovnog suda u Paraćinu,

7) Viši sud u Kragujevcu, za područje Osnovnog suda u Aranđelovcu i Osnovnog suda u Kragujevcu,

8) Viši sud u Kraljevu, za područje Osnovnog suda u Kraljevu i Osnovnog suda u Raškoj,

9) Viši sud u Kruševcu, za područje Osnovnog suda u Brusu, Osnovnog suda u Kruševcu i Osnovnog suda u Trsteniku

10) Viši sud u Leskovcu, za područje Osnovnog suda u Lebanu i Osnovnog suda u Leskovcu,

11) Viši sud u Negotinu, za područje Osnovnog suda u Majdanpeku i Osnovnog suda u Negotinu,

12) Viši sud u Nišu, za područje Osnovnog suda u Aleksincu i Osnovnog suda u Nišu,

13) Viši sud u Novom Pazaru, za područje Osnovnog suda u Novom Pazaru i Osnovnog suda u Sjenici,

14) Viši sud u Novom Sadu, za područje Osnovnog suda u Bačkoj Palanci i Osnovnog suda u Novom Sadu,

15) Viši sud u Pančevu, za područje Osnovnog suda u Vršcu i Osnovnog suda u Pančevu,

- 16) Viši sud u Pirotu, za područje Osnovnog suda u Dimitrovgradu i Osnovnog suda u Pirotu,
- 17) Viši sud u Požarevcu, za područje Osnovnog suda u Velikom Gradištu, Osnovnog suda u Petrovcu na Mlavi i Osnovnog suda u Požarevcu,
- 18) Viši sud u Prokuplju, za područje Osnovnog suda u Kuršumliji i Osnovnog suda u Prokuplju,
- 19) Viši sud u Smederevu, za područje Osnovnog suda u Velikoj Plani i Osnovnog suda u Smederevu,
- 20) Viši sud u Somboru, za područje Osnovnog suda u Vrbasu i Osnovnog suda u Somboru,
- 21) Viši sud u Sremskoj Mitrovici, za područje Osnovnog suda u Rumi, Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici, Osnovnog suda u Staroj Pazovi i Osnovnog suda u Šidu,
- 22) Viši sud u Subotici, za područje Osnovnog suda u Senti i Osnovnog suda u Subotici,
- 23) Viši sud u Užicu, za područje Osnovnog suda u Požegi, Osnovnog suda u Priboju, Osnovnog suda u Prijepolju i Osnovnog suda u Užicu,
- 24) Viši sud u Čačku, za područje Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu, Osnovnog suda u Ivanjici i Osnovnog suda u Čačku,
- 25) Viši sud u Šapcu, za područje Osnovnog suda u Loznici i Osnovnog suda u Šapcu.

4. Privredni sudovi

Član 5.

Privredni sudovi jesu:

- 1) Privredni sud u Beogradu, za teritoriju grada Beograda,
- 2) Privredni sud u Valjevu, za teritoriju opština Bogatić, Vladimirci, Koceljeva, Krupanj, Lajkovac, Ljig, Ljubovija, Mali Zvornik, Mionica, Osečina i Ub i za gradove Valjevo, Loznica i Šabac, sa sudskom jedinicom u Loznici za teritoriju opština Krupanj, Ljubovija i Mali Zvornik i za grad Loznicu i sudskom jedinicom u Šapcu za teritoriju opština Bogatić, Vladimirci i Koceljeva i za grad Šabac,
- 3) Privredni sud u Zaječaru, za teritoriju opština Boljevac, Bor, Kladovo, Knjaževac, Majdanpek, Negotin i Sokobanja i za grad Zaječar,
- 4) Privredni sud u Zrenjaninu, za teritoriju opština Žitište, Kikinda, Nova Crnja, Novi Bečej, Novi Kneževac, Sečanj i Čoka i za grad Zrenjanin,
- 5) Privredni sud u Kraljevu, za teritoriju opština Aleksandrovac, Brus, Varvarin, Vrnjačka Banja, Raška, Sjenica, Trstenik, Tutin i Čičevac i za gradove Kraljevo, Kruševac i Novi Pazar, sa sudskom jedinicom u Kruševcu za teritoriju opština Aleksandrovac, Brus, Varvarin, Trstenik i Čičevac i za grad Kruševac i sudskom jedinicom u Novom Pazaru za teritoriju opština Sjenica i Tutin i za grad Novi Pazar,
- 6) Privredni sud u Kragujevcu, za teritoriju opština Arandjelovac, Batočina, Despotovac, Knić, Lapovo, Paraćin, Rača, Rekovac, Svilajnac, Topola i Čuprija i za gradove Jagodinu i Kragujevac, sa sudskom jedinicom u Jagodini, za teritoriju opština Despotovac, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Čuprija i za grad Jagodinu,

7) Privredni sud u Leskovcu, za teritoriju opština Bojnik, Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Vlasotince, Lebane, Medveđa, Preševo, Surdulica, Trgovište i Crna Trava i za gradove Vranje i Leskovac, sa sudskom jedinicom u Vranju, za teritoriju opština Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Preševo, Surdulica i Trgovište i za grad Vranje,

8) Privredni sud u Nišu, za teritoriju opština Aleksinac, Babušnica, Bela Palanka, Blace, Dimitrovgrad, Doljevac, Gadžin Han, Žitorađa, Kuršumlija, Merošina, Piroć, Prokuplje, Ražanj i Svrljig i za grad Niš,

9) Privredni sud u Novom Sadu, za teritoriju opština Bač, Bačka Palanka, Bački Petrovac, Beočin, Bečej, Žabalj, Sremski Karlovci, Temerin i Titel i za grad Novi Sad,

10) Privredni sud u Pančevu, za teritoriju opština Alibunar, Bela Crkva, Vršac, Kovačica, Kovin, Opovo i Plandište i za grad Pančevo,

11) Privredni sud u Požarevcu, za teritoriju opština Velika Plana, Veliko Gradište, Golubac, Žabari, Žagubica, Kučevo, Malo Crniće, Petrovac na Mlavi i Smederevska Palanka i za gradove Požarevac i Smederevo, sa sudskom jedinicom u Smederevu, za teritoriju opština Velika Plana i Smederevska Palanka i za grad Smederevo,

12) Privredni sud u Somboru, za teritoriju opština Apatin, Vrbas, Kula, Odžaci i Srbobran i za grad Sombor,

13) Privredni sud u Sremskoj Mitrovici, za teritoriju opština Inđija, Irig, Pećinci, Ruma, Stara Pazova i Šid i za grad Sremsku Mitrovicu,

14) Privredni sud u Subotici, za teritoriju opština Ada, Bačka Topola, Kanjiža, Mali Iđoš i Senta i za grad Suboticu,

15) Privredni sud u Užicu, za teritoriju opština Arilje, Bajina Bašta, Kosjerić, Nova Varoš, Požega, Priboj, Prijepolje i Čajetina i za grad Užice,

16) Privredni sud u Čačku, za teritoriju opština Gornji Milanovac, Ivanjica i Lučani i za grad Čačak.

Privredni sud u Beogradu nadležan je za sporove o autorskim i srodnim pravima i zaštiti i upotrebi pronalazaka, industrijskog dizajna, modela, uzoraka, žigova, oznaka geografskog porekla, topografije integrisanih kola, odnosno topografije poluprovodničkih proizvoda i oplemenjivača biljnih sorti za teritoriju Republike Srbije.

5. Apelacioni sudovi

Član 6.

Apelacioni sudovi jesu:

1) Apelacioni sud u Beogradu, za područja viših sudova u Beogradu, Valjevu, Pančevu i Smederevu,

2) Apelacioni sud u Kragujevcu, za područja viših sudova u Jagodini, Kragujevcu, Kruševcu, Kraljevu, Novom Pazaru, Požarevcu, Čačku i Užicu,

3) Apelacioni sud u Nišu, za područja viših sudova u Vranju, Zaječaru, Negotinu, Leskovcu, Nišu, Prokuplju i Piroću,

4) Apelacioni sud u Novom Sadu, za područja viših sudova u Zrenjaninu, Novom Sadu, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Subotici i Šapcu.

6. Odeljenja Prekršajnog apelacionog suda

Član 7.

Odeljenja Prekršajnog apelacionog suda jesu:

- 1) Odeljenje u Kragujevcu, za područja prekršajnih sudova u Aranđelovcu, Gornjem Milanovcu, Jagodini, Kragujevcu, Kraljevu, Kruševcu, Novom Pazaru, Paraćinu, Požegi, Prijepolju, Raškoj, Sjenici, Trsteniku, Čačku i Užicu,
- 2) Odeljenje u Nišu, za područja prekršajnih sudova u Vranju, Zaječaru, Leskovcu, Negotinu, Nišu, Pirotu, Preševu i Prokuplju,
- 3) Odeljenje u Novom Sadu, za područja prekršajnih sudova u Bačkoj Palanci, Bečeju, Vršcu, Zrenjaninu, Kikindi, Novom Sadu, Rumi, Senti, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Subotici i Šapcu.

7. Odeljenja Upravnog suda

Član 8.

Odeljenja Upravnog suda jesu:

- 1) Odeljenje u Kragujevcu, za područja viših sudova u Jagodini, Kragujevcu, Kruševcu, Kraljevu, Novom Pazaru, Užicu i Čačku,
- 2) Odeljenje u Nišu, za područja viših sudova u Vranju, Leskovcu, Nišu, Prokuplju i Pirotu,
- 3) Odeljenje u Novom Sadu, za područja viših sudova u Zrenjaninu, Novom Sadu, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Subotici i Šapcu.

III. JAVNA TUŽILAŠTVA

1. Osnovna javna tužilaštva

Član 9.

Osnovna javna tužilaštva jesu:

- 1) Osnovno javno tužilaštvo u Aleksincu, za područje Osnovnog suda u Aleksincu,
- 2) Osnovno javno tužilaštvo u Aranđelovcu, za područje Osnovnog suda u Aranđelovcu,
- 3) Osnovno javno tužilaštvo u Bačkoj Palanci, za područje Osnovnog suda u Bačkoj Palanci,
- 4) Prvo osnovno javno tužilaštvo u Beogradu, za područje Prvog osnovnog suda u Beogradu,
- 5) Drugo osnovno javno tužilaštvo u Beogradu, za područje Drugog osnovnog suda u Beogradu
- 6) Treće osnovno javno tužilaštvo u Beogradu, za područje Trećeg osnovnog suda u Beogradu,
- 7) Osnovno javno tužilaštvo u Bečeju, za područje Osnovnog suda u Bečeju,
- 8) Osnovno javno tužilaštvo u Boru, za područje Osnovnog suda u Boru,
- 9) Osnovno javno tužilaštvo u Brusu, za područje Osnovnog suda u Brusu,

- 10) Osnovno javno tužilaštvo u Valjevu, za područje Osnovnog suda u Valjevu,
- 11) Osnovno javno tužilaštvo u Velikoj Plani, za područje Osnovnog suda u Velikoj Plani,
- 12) Osnovno javno tužilaštvo u Velikom Gradištu, za područje Osnovnog suda u Velikom Gradištu,
- 13) Osnovno javno tužilaštvo u Vladičinom Hanu, za područje Osnovnog suda u Surdulici,
- 14) Osnovno javno tužilaštvo u Vranju, za područje Osnovnog suda u Bujanovcu i Osnovnog suda u Vranju, sa odeljenjem u Bujanovcu,
- 15) Osnovno javno tužilaštvo u Vrbasu, za područje Osnovnog suda u Vrbasu,
- 16) Osnovno javno tužilaštvo u Vršcu, za područje Osnovnog suda u Vršcu,
- 17) Osnovno javno tužilaštvo u Gornjem Milanovcu, za područje Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu,
- 18) Osnovno javno tužilaštvo u Despotovcu, za područje Osnovnog suda u Despotovcu,
- 19) Osnovno javno tužilaštvo u Zaječaru, za područje Osnovnog suda u Zaječaru i Osnovnog suda u Knjaževcu, sa odeljenjem u Knjaževcu,
- 20) Osnovno javno tužilaštvo u Zrenjaninu, za područje Osnovnog suda u Zrenjaninu,
- 21) Osnovno javno tužilaštvo u Jagodini, za područje Osnovnog suda u Jagodini,
- 22) Osnovno javno tužilaštvo u Kikindi, za područje Osnovnog suda u Kikindi,
- 23) Osnovno javno tužilaštvo u Kragujevcu, za područje Osnovnog suda u Kragujevcu,
- 24) Osnovno javno tužilaštvo u Kraljevu, za područje Osnovnog suda u Kraljevu,
- 25) Osnovno javno tužilaštvo u Kruševcu, za područje Osnovnog suda u Kruševcu,
- 26) Osnovno javno tužilaštvo u Kuršumliji, za područje Osnovnog suda u Kuršumliji,
- 27) Osnovno javno tužilaštvo u Lazarevcu, za područje Osnovnog suda u Lazarevcu,
- 28) Osnovno javno tužilaštvo u Lebanu, za područje Osnovnog suda u Lebanu,
- 29) Osnovno javno tužilaštvo u Leskovcu, za područje Osnovnog suda u Leskovcu,
- 30) Osnovno javno tužilaštvo u Loznici, za područje Osnovnog suda u Loznici, sa odeljenjem u Ljuboviji,
- 31) Osnovno javno tužilaštvo u Mionici, za područje Osnovnog suda u Mionici,
- 32) Osnovno javno tužilaštvo u Mladenovcu, za područje Osnovnog suda u Mladenovcu,

- 33) Osnovno javno tužilaštvo u Negotinu, za područje Osnovnog suda u Majdanpeku i Osnovnog suda u Negotinu, sa odeljenjem u Majdanpeku,
- 34) Osnovno javno tužilaštvo u Nišu, za područje Osnovnog suda u Nišu,
- 35) Osnovno javno tužilaštvo u Novom Pazaru, za područje Osnovnog suda u Novom Pazaru i Osnovnog suda u Sjenici, sa odeljenjem u Sjenici,
- 36) Osnovno javno tužilaštvo u Novom Sadu, za područje Osnovnog suda u Novom Sadu,
- 37) Osnovno javno tužilaštvo u Obrenovcu, za područje Osnovnog suda u Obrenovcu,
- 38) Osnovno javno tužilaštvo u Pančevu, za područje Osnovnog suda u Pančevu,
- 39) Osnovno javno tužilaštvo u Paraćinu, za područje Osnovnog suda u Paraćinu,
- 40) Osnovno javno tužilaštvo u Petrovcu na Mlavi, za područje Osnovnog suda u Petrovcu na Mlavi,
- 41) Osnovno javno tužilaštvo u Pirotu, za područje Osnovnog suda u Dimitrovgradu i Osnovnog suda u Pirotu,
- 42) Osnovno javno tužilaštvo u Požarevcu, za područje Osnovnog suda u Požarevcu, sa odeljenjem u Kučevu,
- 43) Osnovno javno tužilaštvo u Požegi, za područje Osnovnog suda u Požegi,
- 44) Osnovno javno tužilaštvo u Prijepolju, za područje Osnovnog suda u Priboju i Osnovnog suda u Prijepolju, sa odeljenjem u Priboju,
- 45) Osnovno javno tužilaštvo u Prokuplju, za područje Osnovnog suda u Prokuplju,
- 46) Osnovno javno tužilaštvo u Raškoj, za područje Osnovnog suda u Raškoj,
- 47) Osnovno javno tužilaštvo u Rumi, za područje Osnovnog suda u Rumi,
- 48) Osnovno javno tužilaštvo u Senti, za područje Osnovnog suda u Senti,
- 49) Osnovno javno tužilaštvo u Smederevu, za područje Osnovnog suda u Smederevu,
- 50) Osnovno javno tužilaštvo u Somboru, za područje Osnovnog suda u Somboru,
- 51) Osnovno javno tužilaštvo u Sremskoj Mitrovici, za područje Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici i Osnovnog suda u Šidu, sa odeljenjem u Šidu,
- 52) Osnovno javno tužilaštvo u Staroj Pazovi, za područje Osnovnog suda u Staroj Pazovi,
- 53) Osnovno javno tužilaštvo u Subotici, za područje Osnovnog suda u Subotici,
- 54) Osnovno javno tužilaštvo u Trsteniku, za područje Osnovnog suda u Trsteniku,
- 55) Osnovno javno tužilaštvo u Ubu, za područje Osnovnog suda u Ubu,
- 56) Osnovno javno tužilaštvo u Užicu, za područje Osnovnog suda u Užicu,

- 57) Osnovno javno tužilaštvo u Čačku, za područje Osnovnog suda u Ivanjici i Osnovnog suda u Čačku, sa odeljenjem u Ivanjici,
- 58) Osnovno javno tužilaštvo u Šapcu, za područje Osnovnog suda u Šapcu.

2. Viša javna tužilaštva

Član 10.

Viša javna tužilaštva jesu:

- 1) Više javno tužilaštvo u Beogradu, za područje Višeg suda u Beogradu,
- 2) Više javno tužilaštvo u Valjevu, za područje Višeg suda u Valjevu,
- 3) Više javno tužilaštvo u Vranju, za područje Višeg suda u Vranju,
- 4) Više javno tužilaštvo u Zaječaru, za područje Višeg suda u Zaječaru,
- 5) Više javno tužilaštvo u Zrenjaninu, za područje Višeg suda u Zrenjaninu,
- 6) Više javno tužilaštvo u Jagodini, za područje Višeg suda u Jagodini,
- 7) Više javno tužilaštvo u Kragujevcu, za područje Višeg suda u Kragujevcu,
- 8) Više javno tužilaštvo u Kraljevu, za područje Višeg suda u Kraljevu,
- 9) Više javno tužilaštvo u Kruševcu, za područje Višeg suda u Kruševcu,
- 10) Više javno tužilaštvo u Leskovcu, za područje Višeg suda u Leskovcu,
- 11) Više javno tužilaštvo u Negotinu, za područje Višeg suda u Negotinu,
- 12) Više javno tužilaštvo u Nišu, za područje Višeg suda u Nišu,
- 13) Više javno tužilaštvo u Novom Pazaru, za područje Višeg suda u Novom Pazaru,
- 14) Više javno tužilaštvo u Novom Sadu, za područje Višeg suda u Novom Sadu,
- 15) Više javno tužilaštvo u Pančevu, za područje Višeg suda u Pančevu,
- 16) Više javno tužilaštvo u Pirotu, za područje Višeg suda u Pirotu,
- 17) Više javno tužilaštvo u Požarevcu, za područje Višeg suda u Požarevcu,
- 18) Više javno tužilaštvo u Prokuplju, za područje Višeg suda u Prokuplju,
- 19) Više javno tužilaštvo u Smederevu, za područje Višeg suda u Smederevu,
- 20) Više javno tužilaštvo u Somboru, za područje Višeg suda u Somboru,
- 21) Više javno tužilaštvo u Sremskoj Mitrovici, za područje Višeg suda u Sremskoj Mitrovici,
- 22) Više javno tužilaštvo u Subotici, za područje Višeg suda u Subotici,
- 23) Više javno tužilaštvo u Užicu, za područje Višeg suda u Užicu,
- 24) Više javno tužilaštvo u Čačku, za područje Višeg suda u Čačku,
- 25) Više javno tužilaštvo u Šapcu, za područje Višeg suda u Šapcu.

3. Apelaciona javna tužilaštva

Član 11.

Apelaciona javna tužilaštva jesu:

- 1) Apelaciono javno tužilaštvo u Beogradu, za područje Apelacionog suda u Beogradu,
- 2) Apelaciono javno tužilaštvo u Kragujevcu, za područje Apelacionog suda u Kragujevcu,
- 3) Apelaciono javno tužilaštvo u Nišu, za područje Apelacionog suda u Nišu,
- 4) Apelaciono javno tužilaštvo u Novom Sadu, za područje Apelacionog suda u Novom Sadu.

IV. SUDOVI I JAVNA TUŽILAŠTVA ZA TERITORIJU AUTONOMNE POKRAJINE KOSOVO I METOHIIJA

Član 12.

Osnivanje sudova i javnih tužilaštava nadležnih za teritoriju Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija, njihova sedišta i područja na kojima vrše nadležnost uređuje se posebnim zakonom.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.

Sudovi i javna tužilaštva, osnovani Zakonom o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08) nastavljaju sa radom do dana početka primene ovog zakona.

Predmete u kojima do dana početka primene ovog zakona nije doneta odluka, od sudova i javnih tužilaštava osnovanih Zakonom o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08), preuzimaju stvarno i mesno nadležni sudovi i javna tužilaštva, osnovani ovim zakonom i Zakonom o uređenju sudova.

U sudskim jedinicima osnovnih sudova koje su određene Zakonom o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08), a koje prema odredbama ovog zakona prestaju sa radom, nastaviće sa radom prijemne kancelarije u kojima će se obavljati poslovi prijema pismena i overavanja isprava i potpisa.

Poslovi u prijemnim kancelarijama iz stava 3. ovog člana obavljajuće se do početka rada javnih beležnika.

Član 14.

Do dana početka primene ovog zakona, Visoki savet sudstva će, u skladu sa odredbama Zakona o sudijama, izvršiti premeštaj sudija u sudove osnovane ovim zakonom, a koji nisu bili osnovani Zakonom o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08).

Do dana početka primene ovog zakona, Visoki savet sudstva će, u skladu sa odredbama Zakona o sudijama, izvršiti premeštaj sudija u sudove osnovane ovim zakonom, kojima je ovim zakonom promenjeno područje na kojem vrše nadležnost u odnosu na Zakon o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08).

Do dana početka primene ovog zakona, Visoki savet sudstva će postaviti vršioce funkcije predsednika suda u sudovima osnovanim ovim zakonom, a koji nisu bili osnovani Zakonom o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08).

Do dana početka primene ovog zakona, Visoki savet sudstva će postaviti vršioca funkcije predsednika suda u sudovima osnovanim ovim zakonom kojima je ovim zakonom promenjeno područje na kojem vrše nadležnost u odnosu na Zakon o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08).

Danom početka primene ovog zakona prestaje vršenje funkcije predsednika suda u sudovima osnovanim ovim zakonom kojima je ovim zakonom promenjeno područje na kojem vrše nadležnost u odnosu na Zakon o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08).

Vršenje funkcije predsednika sudova iz st. 3. i 4. ovog člana traje do izbora predsednika sudova u skladu sa odredbama Zakona o sudijama.

Član 15.

Do dana početka primene ovog zakona izvršice se premeštaj zamenika javnih tužilaca iz ukinutih javnih tužilaštava, u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu.

Do dana početka primene ovog zakona postaviće se vršioci funkcija javnih tužilaca u javnim tužilaštvima osnovanim ovim zakonom koja nisu bila osnovana Zakonom o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08), u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu.

Do dana početka primene ovog zakona postaviće se vršioci funkcija javnih tužilaca u javnim tužilaštvima osnovanim ovim zakonom koja preuzimaju nadležnost ukinutih javnih tužilaštava, u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu.

Javni tužioci kojima je prestala funkcija zbog ukidanja javnog tužilaštva nastavljaju da vrše funkciju zamenika javnog tužioca u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu.

Vršenje funkcije javnog tužioca iz st. 2. i 3. ovog člana traje do izbora javnih tužilaca, u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu.

Član 16.

Sudovi i javna tužilaštva koja su osnovana ovim zakonom preuzimaju potrebna sredstva za rad, opremu, arhivu i zaposlene iz sudova i javnih tužilaštava koja su osnovana Zakonom o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08).

Ministar nadležan za pravosuđe obrazovaće komisiju koja će do dana početka primene ovog zakona izvršiti raspodelu sredstava za rad, opreme i arhive iz stava 1. ovog člana.

Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca obrazovaće komisije koje će doneti rešenja o raspoređivanju zaposlenih iz sudova i javnih tužilaštava iz stava 1. ovog člana, u skladu sa privremenim aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta, koji će doneti ministar nadležan za pravosuđe do 1. decembra 2013. godine.

Član 17.

Do donošenja posebnog zakona iz člana 12. ovog zakona sudovi i javna tužilaštva iz člana 2. tačka 13), člana 3. tačka 11), člana 4. tačka 7), člana 9. tačka 11) i člana 10. tačka 7) Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08) nastavljaju sa radom.

Do donošenja posebnog zakona iz člana 12. ovog zakona sudovi i javna tužilaštva iz člana 5. tačka 8), člana 6. tačka 3), člana 7. tačka 2), člana 8. tačka 2) i

člana 11. tačka 3) ovog zakona nastavljaju da vrše zakonske nadležnosti za teritoriju Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija.

Posebni zakon iz člana 12. ovog zakona doneće se do 31. decembra 2013. godine.

Član 18.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 116/08), osim odredaba tog zakona navedenih u članu 17. stav 1. ovog zakona.

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2014. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava sadržan je u članu 97. tač. 2. i 16. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, postupak pred sudovima i drugim državnim organima i organizaciju, nadležnost i rad republičkih organa. Pored toga, članom 143. Ustava Republike Srbije je predviđeno da sudska vlast u Republici Srbiji pripada sudovima opšte i posebne nadležnosti, da se osnivanje, organizacija, nadležnost, uređenje i sastav sudova uređuje zakonom, kao i da se ne mogu osnivati privremeni, preki ili vanredni sudovi.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava primenjuje se od 1. januara 2010. godine. U protekle tri godine od kada se ovaj Zakon primenjuje uočeni su brojni nedostaci koji se odnose na teritorijalnu organizaciju pre svega osnovnih sudova i osnovnih javnih tužilaštava. Naime, prema važećem zakonskom rešenju u Republici Srbiji postoje samo 34 osnovna suda, u okviru kojih postoji veliki broj sudskih jedinica. Imajući u vidu činjenicu da su se krivični postupci i većina parničnih postupaka vodila u sedištu suda to je stvaralo velike probleme i troškove kako strankama, tako i drugim učesnicima u postupku, a naročito advokatima, vezanim za dolazak na suđenje. Pri tom treba imati u vidu da je veći broj mesta u Republici Srbiji ostao bez svog suda, što svakako nije opravdano, imajući u vidu broj stanovnika u tim mestima, kao i tradiciju, budući da su ta mesta uvek imala sud. S toga je zaključeno da je neophodno povećati broj osnovnih sudova na 66 i redukovati broj sudskih jedinica budući da su se one pokazale kao neracionalno rešenje. Ovo svakako predstavlja najvažniji razlog za donošenje ovog zakona imajući u vidu da osnovni sud predstavlja bazični sud i da se najveći broj građana upravo obraća osnovnim sudovima u cilju zaštite svojih prava i interesa. Uporedo sa tim izvršena je i izmena teritorijalne organizacije osnovnih javnih tužilaštava koja prati teritorijalnu organizaciju osnovnih sudova.

Donošenje novog Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava neophodno je i zbog usklađivanja sa izmenama Zakona o uređenju sudova, Zakona o sudijama i Zakona o javnom tužilaštvu.

Zakonom će se zajedno sa izmenama Zakona o uređenju sudova, kojim se predviđaju određene izmene u stvarnoj nadležnosti viših i osnovnih sudova, kao i izmenama Zakona o sudijama, koje će omogućiti raspoređivanje sudija u nove sudove, omogućiti ravnomerna opterećenost sudova i sudija u Republici Srbiji. Pored toga novom teritorijalnom organizacijom osnovnih sudova i javnih tužilaštava biće omogućen lakši pristup pravdi svim građanima s jedne strane, kao i efikasnije obavljanje poslova osnovnih javnih tužilaštava koji se pre svega odnose na gonjenje učinioca krivičnih dela.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA I OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1. Zakona određeno je da se ovim zakonom uređuje osnivanje prekršajnih, osnovnih, viših, privrednih i apelacionih sudova, određuju njihova sedišta i područja na kojima vrše nadležnost, određuju odeljenja Prekršajnog apelacionog suda i Upravnog suda, kao i područja na kojima vrše nadležnost. Takođe, ovim Zakonom osnivaju se i osnovna, viša i apelaciona tužilaštva i određuju njihova sedišta i područja.

Članom 2. Zakona uređeni su sedišta i područja nadležnosti prekršajnih sudova. Predloženim rešenjem ne menja se postojeća organizacija prekršajnih sudova, pa u tom smislu nema izmena u ovom delu Zakona.

Članom 3. Zakona uređuju se sedišta i područja nadležnosti osnovnih sudova. Prema važećem zakonu u Republici Srbiji postoji 34 osnovna suda, a novim zakonom predlaže se da postoji 66 osnovnih sudova, koji preuzimaju nadležnost postojećih osnovnih sudova. Predložena mreža osnovnih sudova u skladu je sa analizom rada dosadašnjih osnovnih sudova i prosečnim godišnjim prilivom predmeta, kao i potrebom da se na efikasniji način učini dostupnim sudska vlast. Uočene su slabosti u rešenju postojećeg Zakona u vezi sa organizacijom osnovnih sudova, te je zaključeno da bi se povećanjem broja osnovnih sudova ostvarila potpunija i efikasnija zaštita prava građana i ostvarivanje prava garantovanih Ustavom Republike Srbije, kao što su pravo na pravično suđenje, pravo na jednaku zaštitu prava i na pravno sredstvo. Pored toga, kao kriterijum za obrazovanje osnovnog suda uzeti su i kriterijum geografske udaljenosti i razvijenosti putne mreže, kao i realne potrebe građana za zaštitom prava pred nadležnim sudom.

Članom 4. uređuju se sedišta i područja nadležnosti viših sudova. Imajući u vidu organizaciju osnovnih sudova, izvršena je odgovarajuća teritorijalna pokrivenost istih od strane viših sudova, te je ovaj član u potpunosti usklađen sa članom 3. ovog Zakona, a kojim je uređena organizacija nadležnosti osnovnih sudova. Zadržano je postojeće rešenje o broju viših sudova u Republici Srbiji.

Članom 5. Zakona uređena su sedišta i područja nadležnosti privrednih sudova. Predložena teritorijalna organizacija privrednih sudova je identična sa teritorijalnom nadležnošću postojećih privrednih sudova.

Članom 6. Zakona uređena su sedišta i područja nadležnosti apelacionih sudova. U odnosu na postojeći zakon izvršene su izvesne izmene u nadležnosti apelacionih sudova, tako što je Apelacioni sud u Beogradu određen za područja viših sudova u Beogradu, Valjevu, Pančevu i Smederevu, Apelacioni sud u Kragujevcu, za područja viših sudova u Jagodini, Kragujevcu, Kruševcu, Kraljevu, Novom Pazaru, Požarevcu, Čačku i Užicu, Apelacioni sud u Nišu, za područja viših sudova u Vranju, Zaječaru, Negotinu, Leskovcu, Nišu, Prokuplju i Pirotu, Apelacioni sud u Novom Sadu, za područja viših sudova u Zrenjaninu, Novom Sadu, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Subotici i Šapcu. Razlog ovakve novine leži u potrebi da se imajući u vidu efikasnost i stvarne potrebe građana izvrši racionalnija teritorijalna nadležnost apelacionih sudova.

Članom 7. Zakona određena su odeljenja Prekršajnog apelacionog suda. Imajući u vidu potrebu usaglašavanja naziva suda u skladu sa predloženim izmenama Zakona o uređenju sudova, naziv drugostepenog prekršajnog suda promenjen je u Prekršajni apelacioni sud. Predviđeno je da postoje, kao i do sada tri odeljenja ovog suda sa sedištem u Kragujevcu, Nišu i Novom Sadu.

Članom 8. Zakona određena su odeljenja i područja nadležnosti Upravnog suda. Zadržana su rešenja iz važećeg Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava.

Odredbama čl. 9. do 11. Zakona određena su sedišta i područja nadležnosti javnih tužilaštava, na taj način što su upodobljena sedištim i područjima nadležnosti sudova.

Članom 12. Zakona predviđeno je da će se posebnim zakonom urediti sedišta i područja sudova i javnih tužilaštava koji su nadležni za teritoriju Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija.

Odredbe čl. 13. do 19. Zakona su prelazne i završne odredbe.

Članom 13. Zakona određuje se nastavak rada postojećih sudova i javnih tužilaštava do početka primene ovog zakona, kao i način preuzimanja predmeta od dana početka primene ovog zakona. Pored toga, predviđeno je da se u mestima u kojima su po važećem zakonu postojale sudske jedinice, a čije se ukidanje predlaže, obrazuju prijemne kancelarije koje će obavljati poslove prijema pismena i overavanja isprava i potpisa. Ovakvo rešenje je prelaznog karaktera i trajaće do početka rada javnih beležnika, a predlaže se iz razloga da bi se građanima omogućio lakši pristup sudu u prelaznom periodu.

Odredbe čl. 14. i 15. Zakona uređuju premeštaj sudija i zamenika javnog tužioca, kao i postavljanje na funkciju vršilaca predsednika sudova i javnih tužilaca u novoosnovane sudove i javna tužilaštva, kao i sudove i javna tužilaštva kojima je promenjeno područje nadležnosti.

Članom 16. Zakona uređuje se pitanje preuzimanja sredstava za rad, opreme, arhive i zaposlenih imajući u vidu novu organizacionu mrežu sudova i javnih tužilaštava i propisuje uloga Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca u raspoređivanju zaposlenih imajući u vidu novu teritorijalnu organizaciju sudova i javnih tužilaštava.

Odredbom člana 17. Zakona uređuje se prelazno rešenje koje se odnosi na nastavak rada sudova i javnih tužilaštava nadležnih za teritoriju Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija do donošenja posebnog zakona kojim će se urediti njihova organizacija, a što je i u skladu sa predloženom odredbom člana 12. Zakona.

Odredbama čl. 18. i 19. Zakona određuje se prestanak važenja postojećeg zakona, kao i stupanje Zakona na snagu, odnosno početak njegove primene.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku budući da bi njegovo nedonošenje po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po rad pravosudnih organa Republike Srbije.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Određivanje problema koje Predlog zakona treba da reši

Važeći Zakon o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik Republike Srbije”, broj 116/2008) primenjuje se od 1. januara 2010. godine. Tim zakonom su osnovani prekršajni, osnovni, viši, privredni i apelacioni sudovi, određena njihova sedišta i područja na kojima vrše nadležnost i određena odeljenja Višeg prekršajnog i Upravnog suda i područja na kojima vrše nadležnost. Ovim zakonom osnovana su i osnovna, viša i apelaciona tužilaštva i određena njihova sedišta i područja.

Od tada rade 34 osnovna suda, 26 viših sudova, 4 apelaciona suda i Vrhovni kasacioni sud, kao i sudovi posebne nadležnosti i to 16 privrednih sudova i Privredni apelacioni sud, zatim 45 prekršajnih sudova i Viši prekršajni sud, kao i Upravni sud. Na taj način, između ostalog, prethodnih 138 opštinskih sudova zamenjeno je sa 34 osnovna suda, okružni sudovi su ukinuti, a njihove nadležnosti podeljene između viših i apelacionih sudova, a nadležnosti prethodnog Vrhovnog suda podeljene između apelacionih sudova i Vrhovnog kasacionog suda.

Organizacija javnog tužilaštva je hijerarhijska i odražava strukturu sudskog sistema. Republičko javno tužilaštvo je najviše javno tužilaštvo. Javna tužilaštva posebne nadležnosti osnovana su za ratne zločine i za organizovani kriminal i korupciju.

U periodu primene ove organizacije pravosuđa uočeni su brojni nedostaci koji se odnose na teritorijalnu organizaciju, pre svega osnovnih sudova i osnovnih javnih tužilaštava.

U okviru osnovnih sudova postoji veliki broj sudskih jedinica – 102 čime su efekti smanjenja broja sudova oslabljeni pošto su preostali sudovi pretvoreni u sudske jedinice tada osnovanih sudova, što je dovelo do neefikasnosti i sa mogućnošću bezbednosnih problema, imajući u vidu potrebu sudija da putuju i neophodnost da se predmeti prenose. To je stvaralo probleme i troškove kako strankama, advokatima tako i drugim učesnicima u postupku, vezanim za dolazak na suđenja. Treba imati u vidu i činjenicu da su se krivični postupci i većina parničnih postupaka vodili u sedištim sudova. Veći broj mesta u Republici Srbiji ostao je bez svog suda, što se pokazalo neopravdanim imajući u vidu broj stanovnika u tim mestima, kao i tradiciju, budući da su ta mesta uvek imala sud.

Nastavak rada sudskih jedinica čije je postojanje neracionalno izazvao bi dalje troškove održavanja zgrada u nesrazmeri sa sadašnjim načinom korišćenja u nedovoljnom kapacitetu i putne troškove sudskog osoblja i može i dalje podrazumevati neke rizike bezbednosti postupka, posebno u smislu potrebe za prenosom predmeta i obezbeđenjem zgrada sudskih jedinica.

Ostao je i i dalje problem nejednakog opterećenja različitih sudova.

Tako Analiza Vrhovnog kasacionog suda o radu svih sudova u 2012. godini pokazuje da je u osnovnim sudovima i dalje veliki problem nejednaka opterećenost sudija prilivom predmeta tako da građani u tim sudovima nemaju jednak pristup sudu. Prosečan priliv predmeta po sudiji kod osnovnih sudova se kreće od 31,11 do 178,19 što znači da najopterećeniji sud ima i do 5,73 puta više predmeta po sudiji od suda koji je najmanje opterećen, odnosno koji ima najmanji prosečni priliv predmeta po sudiji.

Najveći prosečan priliv predmeta po sudiji imao je Drugi osnovni sud u Beogradu (178,19), zatim Prvi osnovni sud u Beogradu (138,49) i osnovni sudovi u

Kikindi (131,32), Zrenjaninu (110,31) i Prijepolju (107,61), dok je najmanji prosečan priliv predmeta po sudiji u osnovnim sudovima u Vranju (37,33), Paraćinu (56,31), Nišu (57,63) i Novom Sadu (61,06). Ovaj raspon je u 2011. godini bio 8,31, a u 2010. godini 6,8. U 2011. godini najveći prosečan priliv predmeta po sudiji imao je takođe Drugi osnovni sud u Beogradu (210,67), zatim Osnovni sud u Užicu (152,17), Osnovni sud u Kragujevcu (150,41), Osnovni sud u Prijepolju (150,41) i Prvi osnovni sud u Beogradu (138,75), dok je najmanji prosečan priliv predmeta po sudiji bio u Osnovnom sudu u Vranju (63,41), Osnovnom sudu u Prokuplju (73,50), Osnovnom sudu u Pančevu (73,82), i Osnovnom sudu u Požarevcu (74,72).

U 2010. godini je kod osnovnih sudova prosečan priliv predmeta bio od 33,22 do 220,20. Kod viših sudova u 2012. godini prosečan priliv predmeta po sudiji je od 16,09 do 47,06, tako da je raspon 2,92, a u 2011. godini je bio 4,3 dok je u 2010. godini bio prosečan priliv predmeta po sudiji je od 8,05 do 67,84. Kod apelacionih sudova nema velike razlike u prosečnom prilivu predmeta po sudiji jer se on kreće od 32,21 do 39,59. Prosečan priliv predmeta po sudiji u privrednim sudovima je od 36 do 115,7, tako da je raspon 3,21 i on je povećan u odnosu na 2011.godinu kada je iznosio 2,96.

Prema podacima iz izveštaja Vrhovnog kasacionog suda za 2012. godinu Prvi osnovni sudu Beogradu i Drugi osnovni sud u Beogradu primili su ukupno 319.519 predmeta, što je 30,94% ukupnog priliva predmeta u svim sudovima u Republici Srbiji.

Ti sudovi imaju najveći prosečan priliv predmeta po sudiji i među sudovima su koji imaju i najviše prosečno rešenih predmeta po sudiji. Međutim, i pored velikog broja predmeta koje rešavaju, ti sudovi imaju najmanji procenat rešenih predmeta u odnosu na ukupno u radu i lošu ažurnost. To ukazuje na njihovu veliku opterećenost.

Teritorija za koju su osnovani i broj stanovnika su veliki, pa je sigurno da bi osnivanje većeg broja sudova i određivanje optimalnog broja sudija doprinelo da budu ažurniji.

Ako se posmatra samo priliv predmeta u apelacionim sudovima, on je u prošloj godini najveći u Apelacionom sudu u Beogradu i čini ga 31.354 predmeta, a značajno je manji u ostalim apelacionim sudovima tako da je Apelacioni sud u Novom Sadu imao 18.432. predmeta, Apelacioni sud u Kragujevcu 17.361 predmet i Apelacioni sud u Nišu 11.847 predmeta.

Podaci o postojećoj mreži sudova, pre svega osnovnih sudova kojima se najveći broj građana upravo i obraća u cilju zaštite svojih prava i interesa ukazuju da ona nije racionalna i da je treba menjati.

Posledice nefunkcionalne mreže koja je skupa, sa nejednakom opterećenosti sudova i sudija, javnih tužilaštava, javnih tužilaca i njihovih zamenika i neujednačenom sudskom praksom, su u neravnopravnom pristupu sudovima – pravdi, nejednakosti građana i stranaka, pravnoj nesigurnosti, u neefikasnosti i velikim zaostacima u starim predmetima što negativno utiče na principe pravne države i vladavinu prava.

Cilj koji treba postići

Ovim zakonom treba da se uspostavi efikasna i ekonomična mreža sudova kako bi se obezbedilo poštovanje prava na pravično suđenje i prava na suđenje u razumnom roku, bolja organizacija rada i smanjenje troškova pravosuđa, ujednačavanje sudske prakse i ostvarivanje ravnopravnosti građana, kao i podizanje kvaliteta odluka.

Cilj je da se uspostavi delotvorno, efikasno, moderno i ekonomično pravosuđe radi ostvarivanja prava na jednak i jednostavan pristup sudu - pravdi, efikasno rešavanje predmeta i smanjenje nagomilanih zaostataka,

Da li su razmatrane druge mogućnosti za rešavanje problema

Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje

Ostvarivanje postavljenog cilja nije moguće bez donošenja novog Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava imajući u vidu predmet regulisanja zakona i činjenicu da je na opisani način postojeća mreža, pre svega osnovnih sudova neadekvatna. Drugim zakonima je moguće u velikoj meri doprineti efikasnijem radu sudova kao što su zakoni kojima se uređuju sudski postupci, kao i drugi zakoni kao što je na primer Zakon o javnom beležništvu i Zakon o izvršenju i obezbeđenju. Razvojem delatnosti pravosudnih profesija kao što je uvođenje javnih beležnika u skladu sa Zakonom o javnom beležništvu i radom izvršitelja u punom kapacitetu u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju, određeni sudovi će se rasteretiti dela poslova iz svoje nadležnosti i na taj način ljudski resursi oslobođeni tih poslova posvetiti radu u sudu i time takođe doprineti njihovom efikasnijem radu.

Donošenje novog Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava neophodno je i zbog usklađivanja sa izmenama Zakona o uređenju sudova, Zakona o sudijama i Zakona o javnom tužilaštvu. Zakonom će se zajedno sa izmenama Zakona o uređenju sudova, kojim se predviđaju određene izmene u stvarnoj nadležnosti viših i osnovnih sudova, kao i izmenama Zakona o sudijama, koje će omogućiti raspoređivanje sudija u nove sudove, omogućiti ravnomerna opterećenost sudova i sudija u Republici Srbiji.

Novom teritorijalnom organizacijom osnovnih sudova i javnih tužilaštava biće omogućen lakši pristup pravdi građanima s jedne strane, kao i efikasnije obavljanje poslova osnovnih javnih tužilaštava koji se pre svega odnose na gonjenje učinilaca krivičnih dela.

Zakonom se osnivaju sudovi koji su predmet ovog zakona, uvažavajući principe, između ostalog, mogućnosti spajanja ili razdvajanja sudova, odnosno sudskih jedinica ukoliko su ispunjeni osnovni kriterijumi (priliv predmeta, zaostatak predmeta, najmanje sedam sudija za osnivanje suda), kao i dopunski kriterijumi kao što su tendencija rasta, odnosno opadanja broja predmeta; dostupnost sudova građanima (putevi, putna mreža, saobraćajne veze, konfiguracija terena, uticaj klimatskih uslova, površina opština i broj naseljenih mesta); broj stanovnika; udaljenost sudskih jedinica od sedišta sudova; smeštajni kapaciteti; te pravno-politički razlozi (nacionalna struktura stanovništva, blizina granice, ekonomski razlozi, mogućnost za razvoj i intenzitet razvoja pravosudnih profesija: advokati, javni beležnici, izvršitelji, medijatori, sudski veštaci, prevodioci i tumači itd.), istorijski razlozi.

Zakonom se predlaže osnivanje 66 osnovnih sudova sa određenim sedištim i područjima koji preuzimaju nadležnost sadašnjih osnovnih sudova.

Umesto sadašnja dva osnovna suda u Beogradu (Prvi osnovni sud i Drugi osnovni sud sa četiri sudske jedinice u Lazarevcu, Mladenovcu, Obrenovcu i Sopotu), Zakonom se predviđa osnivanje šest osnovnih sudova i to Prvog, Drugog i Trećeg osnovnog suda, Osnovnog suda u Lazarevcu, Osnovnog suda u Obrenovcu i Osnovnog suda u Mladenovcu koji jedini ima sudsku jedinicu u Sopotu.

Osnivaju se novi osnovni sudovi: u Aleksincu (sa sudskom jedinicom Sokobanja koja sada kao sudska jedinica pripada Osnovnom sudu Zaječar), u Aranđelovcu (sa sudskom jedinicom u Topoli koja je kao i Aranđelovac sada sudska jedinica Osnovnog suda u Kragujevcu), u Bačkoj Palanci (koja je sada sudska

jedinica Osnovnog suda u Novom Sadu), u Bečeju (sa sudskom jedinicom u Novom Bečeju koja je sada , kao i Bečej sudska jedinica Osnovnog suda u Novom Sadu), u Brusu (sa sudskom jedinicom u Aleksandrovcu koja je sada, kao i Brus sudska jedinica Osnovnog suda u Kruševcu), u Bujanovcu (za teritoriju opština koje sada pripadaju Osnovnom sudu u Vranju), u Velikoj Plani (sa sudskom jedinicom u Smederevskoj Palanci koja je sada, kao i Velika Plana sudska jedinica Osnovnog suda u Smederevu), u Velikom Gradištu (za teritoriju opština koje sada pripadaju Osnovnom sudu u Požarevcu od kojih je Veliko Gradište sudska jedinica tog suda), u Vrbasu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Novom Sadu) za teritoriju opština koje sada pokrivaju Osnovni sud u Novom Sadu (Vrbas, Srbobran) i Osnovni sud Sombor (Kula) sa sudskom jedinicom u Kuli (koja sada kao sudska jedinica pripada Osnovnom sudu u Somboru), u Gornjem Milanovcu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Čačku), u Despotovcu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Paraćinu) za teritoriju opština koje sada pokrivaju Osnovni sud u Paraćinu (Despotovac) i Osnovni sud Jagodina (Svilajnac) sa sudskom jedinicom u Svilajncu (koja sada kao sudska jedinica pripada Osnovnom sudu u Jagodini), u Dimitrovgradu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Pirotu), u Ivanjici (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Požegi) za teritoriju opština koje sada pripadaju Osnovnom sudu u Požegi (Ivanjica) i Osnovnom sudu u Čačku (Lučani), u Knjaževcu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Zaječaru), u Kuršumliji (koja je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Prokuplju), u Lebanu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Leskovcu), u Majdanpeku (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Negotinu), u Mionici (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Valjevu), u Petrovcu na Mlavi (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Požarevcu) sa sudskom jedinicom u Žagubici (koja je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Požarevcu), u Priboju (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Prijepolju), u Raškoj (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Kraljevu), u Rumi (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici), u Senti (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Subotici), u Sjenici (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Novom Pazaru), u Staroj Pazovi (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici) sa sudskom jedinicom u Inđiji (koja je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici), u Surdulici (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Vranju) sa sudskim jedinicama u Bosilegradu i Vladičinom Hanu (koje su sada sudske jedinice Osnovnog suda u Vranju), u Trsteniku (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Kruševcu), u Ubu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Valjevu) i u Šidu (koji je sada sudska jedinica Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici).

Promene u mreži u vezi sa višim sudovima odnose se na izmene područja za određene više sudove i usklađuju sa izmenama u vezi sa osnivanjem osnovnih sudova sa uređenim sedištimima i područjima.

Tako je sada Viši sud u Beogradu za područje šest beogradskih osnovnih sudova, Viši sud u Valjevu i za područje osnovnih sudova u Mionici i Ubu, Viši sud u Vranju i za područja osnovnih sudova u Bujanovcu i u Surdulici; Viši sud u Zaječaru i za područje Osnovnog suda u Knjaževcu; Viši sud u Zrenjaninu i za područje Osnovnog suda u Bečeju; Viši sud u Jagodini i za područje Osnovnog suda u Despotovcu; Viši sud u Kragujevcu i za područje Osnovnog suda u Aranđelovcu, Viši sud u Kraljevu i za područje Osnovnog suda u Raškoj; Viši sud u Kruševcu i za područja osnovnih sudova u Brusu i u Trsteniku; Viši sud u Leskovcu i za područje Osnovnog suda u Lebanu, Viši sud u Negotinu i za područje Osnovnog suda u Majdanpeku; Viši sud u Nišu i za područje Osnovnog suda u Aleksincu; Viši sud u Novom Pazaru i za područje Osnovnog suda u Sjenici; Viši sud u Novom Sadu i za područje Osnovnog suda u Bačkoj Palanci; Viši sud u Požarevcu i za područja osnovnih sudova u Velikom Gradištu i u Petrovcu na Mlavi; Viši sud u Prokuplju i za područje Osnovnog suda u Kuršumliji; Viši sud u Smederevu i za područje Osnovnog

suda u Velikoj Plani; Viši sud u Somboru i za područje Osnovnog suda u Vrbasu; Viši sud u Sremskoj Mitrovici i za područje osnovnih sudova u Rumi, u Staroj Pazovi i u Šidu; Viši sud u Subotici i za područje Osnovnog suda u Senti; Viši sud u Užicu i za područje Osnovnog suda u Priboju i Viši sud u Čačku i za područje osnovnih sudova u Gornjem Milanovcu i u Ivanjici.

Područja apelacionih sudova su izmenjena utoliko što je sada Apelacioni sud u Beogradu nadležan i za područje Višeg suda u Pančevu, a dosadašnja područja ovog apelacionog suda i to za područja viših sudova u Negotinu, Zaječaru, Požarevcu i Šapcu sada su nadležni i to Apelacioni sud u Kragujevcu i za područje Višeg suda u Požarevcu, Apelacioni sud u Nišu i za područja viših sudova u Zaječaru i u Negotinu i Apelacioni sud u Novom Sadu i za područje Višeg suda u Novom Sadu.

Područje privrednih sudova je izmenjeno utoliko što je područje Privrednog suda u Somboru proširuje i za teritoriju opština Vrbas i Srbobran (koje su sada teritorije Privrednog suda u Novom Sadu).

Odeljenje Prekršajnog apelacionog suda u Novom Sadu prema Zakonu je dopunjeno u pogledu područja samo utoliko što mu je dodato područje Prekršajnog suda u Šapcu, kao i Odeljenju Upravnog suda u Novom Sadu područje Višeg suda u Šapcu.

Što se tiče mreže tužilaštava, umesto sadašnja dva osnovna javna tužilaštva u Beogradu (Prvo i Drugo osnovno javno tužilaštvo) osniva se šest osnovnih javnih tužilaštava za područja odgovarajućih osnovnih sudova i to Prvo, Drugo i Treće osnovno javno tužilaštvo, kao i osnovna javna tužilaštva u Lazarevcu, Obrenovcu i Mladenovcu.

Osnivaju se nova osnovna tužilaštva za područja istih osnovnih sudova u Aleksincu, Arandelovcu, Bačkoj Palanci, Bečeju, Brusu, Velikoj Plani, Velikom Gradištu, Vladičinom Hanu, Vrbasu, Gornjem Milanovcu, Despotovcu, Kuršumlji, Lebanu, Mionici, Petrovcu na Mlavi, Raškoj, Rumi, Senti, Staroj Pazovi, Trsteniku i Ubu.

Proširena su područja postojećih osnovnih javnih tužilaštava i to Osnovnog javnog tužilaštva u Negotinu i za područje Osnovnog suda u Majdanpeku (pored područja Osnovnog suda u Negotinu) sa Odeljenjem u Majdanpeku; Osnovnog javnog tužilaštva u Novom Pazaru i za područje Osnovnog suda u Sjenici (pored područja Osnovnog suda u Novom Pazaru) sa Odeljenjem u Sjenici; Osnovnog suda u Pirotu i za područje Osnovnog suda u Dimitrovgradu (pored područja Osnovnog suda u Pirotu); Osnovnog javnog tužilaštva u Prijepolju i za područje Osnovnog suda u Priboju (pored područja Osnovnog suda u Prijepolju) sa Odeljenjem u Priboju; Osnovnog javnog tužilaštva u Sremskoj Mitrovici i za područje Osnovnog suda u Šidu (pored područja Osnovnog suda u Sremskoj Mitrovici) sa Odeljenjem u Šidu i Osnovnog javnog tužilaštva u Čačku i za područje Osnovnog suda u Ivanjici (pored područja Osnovnog suda u Čačku) sa Odeljenjem u Ivanjici.

Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Rešenja u Zakonu uticaće na građane, odnosno stranke i korisnike, kao i učesnike u postupcima sledstveno obimu izmena mreže jer se očekuje ostvarivanje prava na jednak i jednostavan pristup sudu - pravdi, efikasnije rešavanje predmeta i smanjenje nagomilanih zaostataka. Predloženim zakonom sa ciljem stvaranja efikasne i ekonomične mreže obezbediće se poštovanje prava na pravično suđenje i prava na suđenje u razumnom roku.

Nosioci pravosudnih funkcija i svi zaposleni u predloženoj mreži sudova i javnih tužilaštava zahvaljujući boljoj organizaciji i uslovima rada i smanjenju

nepotrebnih troškova pravosuđa, posvetiće se većem radu u cilju obezbeđivanja delotvornog, efikasnog, modernog i ekonomičnog pravosuđa.

Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata

Kakve će troškove primena zakona stvoriti građanima i privredi, naročito malim i srednjim preduzećima

Samim zakonom ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, ali je nesumnjivo da je delotvorno i efikasno pravosuđe važan stub pravne države i vladavine prava.

Primena ovog zakona neće stvoriti troškove građanima i privredi, naročito malim i srednjim preduzećima, već naprotiv. Eventualni troškovi u vezi sa primenom mera tokom primene ovog zakona mogu se pokriti u okviru već budžetom obezbeđenih sredstava.

Na pitanje da li su pozitivne posledice ovog Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti ukazuje da se efekti ovog zakona ogledaju pre svega u rezultatima rada pravosudnih organa u predloženoj novoj mreži.

Članom 82. Zakona o uređenju sudova propisano je da sredstva za rad sudova treba da obimom i prilivom održavaju nezavisnost sudske vlasti i omogućuju uredan rad sudova. Članom 83. Visoki savet sudstva predlaže obim i strukturu sredstava neophodnih za tekuće rashode osim rashoda za sudsko osoblje, a članom 85. propisano je da se u budžetu Republike Srbije posebno iskazuju prihodi od rada sudova i usmeravaju se za redovan rad pravosudnih organa, a visina i namena ovih sredstava utvrđuje se Zakonom o budžetu. U okviru ove namene i visine obezbeđuju se troškovi nove pravosudne mreže.

Efekti zakona se mogu očekivati u jednostavnijem i bržem postupku pred pravosudnim organima, olakšanom pristupu sudu kao pristupu pravdi za svakog građanina odnosno privrednog subjekta; boljoj organizaciji rada u pravosudnim organima; smanjenju zaostataka u rešavanju predmeta što sve doprinosi smanjenju sudskih troškova, ali i efikasnijem i bržem donošenju odluka od kojih imaju interes sve stranke u postupku i društvo u celini.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Informacije koje su prikupljane u vezi sa funkcionisanjem postojeće pravosudne mreže dobijene su, pre svega od stručne javnosti, predstavnika pravosudnih profesija, nosilaca pravosudnih funkcija, ali i građana, privrednih subjekata i predstavnika lokalnih samouprava. Prikupljanje informacija obavljalo se kroz različite aktivnosti kao što su obilazak sudova i javnih tužilaštava, razmena mišljenja sa predstavnicima pravničkih i pravosudnih profesija i sa lokalnom zajednicom; analiza tehničkih mogućnosti, pribavljanje komentara i sugestija; čime je zainteresovana javnost i pre početka rada na izradi izmena ovog zakona mogla da se izjasni i da aktivno učestvuje.

Sa namerom da se obezbedi delotvorno pravosuđe i otklone uočeni problemi, ministar nadležan za poslove pravosuđa formirao je radnu grupu za izradu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava sastavljenu od predstavnika sudija i javnih tužilaštava svih vrsta i nivoa sudova i javnih tužilaštava, a u cilju obezbeđivanja zastupljenosti zainteresovanih strana čime se obezbeđuje i objektivnost u radu na izradi zakona. Za članove radne grupe imenovani su i pravni stručnjaci iz državnih organa, sa pravnih fakulteta i pravosudnih profesija, kao i predstavnici Društva sudija Srbije i Udruženja tužilaca i zamenika javnih tužilaca Srbije.

Po formiranju, radna grupa je na osnovu prikupljenih predloga, urađenih analiza, ukazanih problema i njihovih najboljih rešenja, pristupila intenzivnom radu na izmeni postojeće pravosudne mreže.

Ministarstvo pravde i državne uprave organizovalo je u saradnji sa Zajedničkim programom UNHCR, UNODC i IOM za borbu protiv trgovine ljudima u Srbiji javnu raspravu povodom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava, dana 31. oktobra 2012. godine u Domu Narodne Skupštine. Program ove prezentacije obuhvatio je predstavljanje principa i kriterijuma za izmenu mreže sudova opšte nadležnosti, predstavljanje predloga Radne grupe za izmene sedišta i područja sudova opšte nadležnosti, informacija o načinu prikupljanja podataka za rad Radne grupe, predstavljanje predloga za izmenu mreže javnih tužilaštava, predstavljanje predloga za izmenu mreže prekršajnih sudova, predstavljanje predloga za izmenu mreže privrednih sudova

U cilju obezbeđivanja javnosti rada, Ministarstvo pravde i državne uprave je obavestilo javnost o radu na ovom Zakonu putem sredstava javnog informisanja. Medijska aktivnost radi upoznavanja građana, poslovne zajednice i pravosudnih poslenika sa predstojećim promenama je mera koja će se preduzeti u periodu neposredno pre i posle početka primene ovog zakona.

Sve inicijative za izmenu mreže su sistematizovane po apelacionim sudovima. Predloge za izmenu mreže dali su pored pravosudnih organa, predstavnici opština i gradova, odnosno gradskih opština, predstavnici advokatke komore i pojedini advokati, predstavnici političkih stranaka, Unija poslodavaca Srbije, predstavnici pojedinih upravnih okruga, predstavnici kulturno-prosvetnih udruženja nacionalnih manjina i druga zainteresovana lica.

Na osnovu analize podataka koje je davalo Ministarstvo pravde i državne uprave (priliv predmeta, opterećenost, broj nerešenih predmeta, broj sudija, broj stanovnika, udaljenost sudskih jedinica od osnovnog suda, broj advokata po jedinicama, i dr.), Radna grupa je dala predlog mreže koja je bila premet prezentacije u navedenoj raspravi.

Nakon toga, što se tiče relevantnih predloga od navedene zainteresovane javnosti, proveravalo se da li se predlozi poklapaju sa kriterijumima i odgovarajućim drugim relevantnim statističkim i drugim podacima i na osnovu toga je predložen nacrt Zakona. Primera radi sudske jedinice su sada organizovane na područjima sa različitim brojem stanovnika (na primer, izuzimajući područje Beograda u nekim 7.979 stanovnika, a u nekim i oko 50.000), ali je jednako relevantan podatak udaljenosti sudske jedinice od sedišta osnovnog suda, ali pre svega osnovni kriterijumi priliv predmeta, zaostatak predmeta, kao i potreban broj sudija.

Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava

U cilju sprovođenja Zakona neophodno je preduzeti zakonodavne, organizaciono-institucionalne, tehničko-tehnološke i mere jačanja pozitivne percepcije građana o radu sudova i javnih tužilaštava.

Zakonodavne mere odnose se na izmene odgovarajućih akata i pratećih podzakonskih akata: odluke o broju sudija za svaki sud za koju je nadležan Visoki savet sudstva na osnovu člana 13. stav 15. Zakona o Visokom savetu sudstva („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 101/10 i 88/11) i odluka o broju zamenika javnog tužilaca za koju je nadležno Državno veće tužilaca na osnovu člana 75. stav 5. Zakona o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11, 101/11, 38/12 i 121/12), izmena akta o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u sudovima i javnim tužilaštvima za koje su nadležni pravosudni organi i Ministarstvo pravde i državne uprave.

Imajući u vidu da je primena zakona predviđena od 1. januara 2014. godine to je i rok da Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca prvo donesu odluke o broju sudija i tužilaca (iz razloga što je pravilnicima o merilima za određivanje broja zaposlenih u sudovima i javnim tužilaštvima predviđeno da se broj zaposlenih u sudovima i javnim tužilaštvima određuje na osnovu broja sudija odnosno zamenika javnih tužilaca), a nakon toga da ministar nadležan za poslove pravosuđa donese privremena akta o sistematizaciji radnih mesta u sudovima i javnim tužilaštvima.

Osim navedenih moguće su izmene i pravilnika o merilima za određivanje broja sudskog osoblja u sudovima, odnosno o merilima za određivanje broja osoblja u javnim tužilaštvima.

Nosioci organizaciono-institucionalnih mera su sudovi i javna tužilaštva, Visoki savet sudstva, Državno veće tužilaca i Ministarstvo pravde i državne uprave i to kroz komisije i radne grupe za sprovođenje zakona sa jedne strane, kao i sprovođenje procedure za eventualni izbor sudija i javnih tužilaca na osnovu utvrđenih kriterijuma. Članom 70. Zakona o uređenju sudova propisana je nadležnost Visokog saveta sudstva i ministarstva nadležnog za pravosuđe da obavljaju poslove pravosudne uprave odnosno poslove kojim se stara o sprovođenju zakona i drugih propisa u vezi sa uređenjem i radom sudova, a članom 43. Zakona javnom tužilaštvu propisana je nadležnost ministarstva nadležnog za pravosuđe i Državno veće tužilaca da obavljaju poslove pravosudne uprave.

Kada je reč o tehničko-tehnološkim merama potrebno je, rukovodeći se načelima ekonomske opravdanosti i celishodnosti, preduzeti akcije u cilju obezbeđivanja smeštajnih kapaciteta sa odgovarajućim brojem sudnica u saglasnosti sa potrebama nove mreže sudova, kao i obezbeđivanje drugih uslova rada u skladu sa onim standardima kojim su organizacija smeštaja i obezbeđenja prostora u funkciji rada sudova i sudija. Posebno će se preduzeti mere izrade i sprovođenja akcionog plana za implementaciju izmenjene mreže i sa tim u vezi plan aktivnosti vezan za popis i raspodelu predmeta, arhive, opreme i sredstava za rad i organizaciju selidbe, kao i preduzimanje mera usaglašavanja faktičkog stanja sa stanjem u AVP (automatsko vođenje predmeta). Kao tehničko-tehnološka mera sprovedeće se implementacija AVP u osnovne i više sudove saglasno novoj mreži (novim sudovima), kao i implementacija elektronskog vođenja podataka u sudovima. Posebna pažnja treba da se posveti medijskom predstavljanju nove mreže sa ciljem upoznavanja građana, privrednih subjekata i predstavnika pravosudnih profesija i drugih učesnika u sudskim postupcima sa predstojećim promenama, kao mere jačanja pozitivne percepcije građana o radu pravosudnih organa i olakšavanju pristupa novoj mreži u postupcima u kojima se pojavljuju kao stranke odnosno učesnici.